

ГОРИЗОНТ 2020: український досвід

Віртуальний інфоогляд

Horizon 2020 – Восьма рамкова програма Європейського Союзу з розвитку наукових досліджень і технологій; семирічна програма фінансування ЄС для підтримки та заохочення досліджень в Європейському дослідницькому просторі в період з 2014 по 2020 рік, бюджет якої становить 80 мільярдів євро.

Угода між Україною і Європейським Союзом про участь України у програмі Європейського Союзу Горизонт 2020 – Рамкова програма з досліджень та інновацій (2014–2020) : від 20.03.2015 р. // Офіційний вісник України. – 2015. – № 71. – Ст. 2346.

20 березня 2015 р. в м. Києві Міністр освіти і науки України Сергій Квіт та Комісар з досліджень, науки та інновацій Європейського Союзу Карлос Моедас урочисто підписали спільну Угоду про участь нашої країни у Рамковій програмі ЄС з наукових досліджень та інновацій "Горизонт 2020".

Ця, найбільш значуща для наукової спільноти, подія широко висвітлювалася в мас-медіа:

Підписання Угоди "Horizon 2020" [Відео] // YouTube. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=bjL-1tnMS3I>.

Україна – асоційований учасник програми ЄС з досліджень та інновацій "Горизонт 2020" [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/usi-novivni/novini/2015/03/20/ukrayina-%E2%80%93-asocizovanij-uchasnik-programi-es-z-doslidzhen-ta-innovacij-%C2%ABgorizont-2020%C2%BB>.

Галушак І. Україна вийшла на "Горизонт 2020" [Електронний ресурс] / Ігор Галушак // Економіст. – Режим доступу: <http://ua-ekonomist.com/9434-ukrayina-viyshla-na-gorizont-2020.html>.

Олексюк Б. Україна увійшла в "Горизонт 2020" – перспективи для науки і бізнесу [Електронний ресурс] / Богдан Олексюк // Київ 1. – Режим доступу: <http://kyiv1.org/news/ukrajina-uvijshla-v-gorizont-2020-perspektivi-dl-041022>.

Совсун І. "Горизонт 2020". Що це дасть українській науці [Електронний ресурс] / Інна Совсун, Ганна Новосад // Українська правда. Життя. – Режим доступу: <http://life.pravda.com.ua/society/2015/03/20/191251>.

Шемякіна О. М. Міжнародне науково-технічне співробітництво Європейського Союзу та України в контексті програми "Горизонт-2020" / О. М. Шемякіна // Ефективна економіка. – 2013. – № 4. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1998>.

Українські вчені стали частиною європейської програми інновацій "Горизонт 2020": угоду ратифіковано [Електронний ресурс] // Обозреватель.ua. – Режим доступу: <http://obozrevatel.com/politics/46928-ukrainskie-uchenye-stali-chastyu-evropejskoj-programmyi-innovatsij-gorizont-2020-soglashenie-ratifikatsirovano.htm>.

15 липня 2015 р. Верховна Рада України підтримала президентський проект Закону № 0044 "Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України в програмі Європейського Союзу Горизонт 2020 – рамкова програма з досліджень та інновацій (2014–2020)".

"За" проголосували 254 парламентарія.

ПІДСУМКИ ГОЛОСУВАННЯ № 14	
ЗА	254
ПРОТИ	0
УТРИМАЛИСЬ	0
НЕ ГОЛОСУВАЛИ	79
ВСЬОГО	333

РІШЕННЯ ПРИЙНЯТО

Про ратифікацію Угоди між Україною і Європейським Союзом про участь України у Рамковій програмі Європейського Союзу з наукових досліджень та інновацій "Горизонт 2020" : Закон України від 15.07.2015 р. № 604-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 35. – Ст. 349.

Законом ратифіковано набуття Україною статусу асоційованого члена програми ЄС "Горизонт 2020".

Завдяки цьому українські установи можуть підписувати грантові угоди, запрошувати до себе для проведення спільних досліджень європейських науковців в рамках конкурсу Дії Марії Складовської-Кюрі, брати участь у конкурсах фундаментальних досліджень Європейської Дослідницької Ради. В свою чергу, українські малі та середні підприємства отримали доступ до фондів Спеціального інструменту для малих та середніх підприємств, котрий фінансує впровадження інноваційних технологій та заходи з інтернаціоналізації. Більше того, Україна отримала можливість впливати на формування тематичного наповнення програми "Горизонт 2020" – і це далеко не повний перелік перспектив, що відкрилися із набуттям асоційованого членства.

Інформаційні джерела про ратифікацію Угоди:

Петро Порошенко підписав Закон про ратифікацію угоди з ЄС щодо участі України в програмі "Горизонт 2020" [Електронний ресурс] // Президент України : офіц. інтернет-представництво. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/news/petro-poroshenko-pidpisav-zakon-pro-ratifikaciyu-ugodi-z-yes-35762>.

Підписано Закон щодо програми "Горизонт 2020" [Електронний ресурс] // Освіта.ua. – Режим доступу: <http://osvita.ua/vnz/47562>.

Порошенко ратифицировал участие Украины в программе ЕС "Горизонт 2020" [Електронний ресурс] // Корреспондент.net. – Режим доступу: <http://korrespondent.net/ukraine/3547708-poroshenko-ratyfytstvoval-uchastye-ukrayny-v-prohramme-es-horyzont-2020>.

Угода про участь України у Програмі "Горизонт 2020" набула чинності [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/usinovivni/novini/2015/09/07/ugoda-pro-uchast-ukrayini-u-programi-gorizont-2020-nabula-chinnosti>.

Горизонт 2020. Національний портал [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України. – Режим доступу: <http://h2020.com.ua/uk>.

Для надання інформації щодо можливостей програми "Горизонт 2020", консультацій потенційних учасників на шляху від ідеї до реалізації проектів, допомоги у пошуку партнерів, Міністерством освіти і науки України створено мережу національних і регіональних контактних пунктів. Вони діють, переважно, на базі університетів та наукових установ, і розподілені відповідно до різних конкурсних напрямків програми "Горизонт 2020".

Horizon 2020: first results [Електронний ресурс] / European Commission. – Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2015. – 43 p. – Режим доступу: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/news/horizon-2020-first-results>.

Європейською Комісією підготовлено аналітичні матеріали про перші результати програми "Горизонт 2020" з огляду на заявки, отримані до 1 грудня 2014 р., де Україна увійшла до 10 найбільш активних учасників, тоді ще серед третіх країн.

Слід зазначити, що уже впродовж 2014 р. 24 проекти за участю українських установ виграли і почали отримувати фінансування.

Україна подала 55 заявок на участь у програмі "Горизонт 2020" [Електронний ресурс] // Освіта.ua. – Режим доступу: <http://osvita.ua/vnz/48762>.

Станом на вересень 2015 р. від України було подано 55 заявок для участі у програмі Європейського Союзу "Горизонт 2020" на загальну суму 6 388 823 євро.

Костюк Б. Українська наука робить "стрибок" у Європу [Електронний ресурс] / Богдана Костюк // Радіо Свобода. – Режим доступу: <http://www.radiosvoboda.org/content/article/27231233.html>.

На сьогодні більш ніж сотня українських вузів і наукових колективів включені в європейські науково-освітні і дослідницькі програми. Студентство освоює проекти у рамках європейської освітньої програми "Еразмус", а викладачі-науковці вивчають можливості програми "Горизонт-2020", яка відкрилася для українських вчених у серпні 2015 р.

Суржик Л. Високий "Горизонт" [Електронний ресурс] / Лідія Суржик // Дзеркало тижня. Україна. – 2015. – 28 груд. (№ 50). – Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/science/visokiy-gorizont-_html.

Наприкінці 2015 р. підбито перші підсумки участі науковців України в транснаціональній програмі "Горизонт 2020".

Попри тому, що офіційно Україна стала учасником 8-ї Рамкової програми ЄС з розвитку наукових досліджень і технологій пізніше тому (нотифікація Угоди відбулася 17 серпня в Брюсселі), за підсумками проведених конкурсів, команди українських науковців уже виграли понад 60 проектів на загальну суму майже 7,4 млн євро.

Horizon 2020 - How to apply [Відео] // Horizon 2020: the EU Framework Programme for Research and Innovation. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/news/horizon-2020-video-how-apply>.

Коротке анімаційне відео допоможе дізнатись про основні кроки, які потрібно зробити для того, щоб взяти участь у програмі "Горизонт 2020".

Мережа національних контактних пунктів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukma.edu.ua/index.php/h2020/horizon2020-network>.

Існує система національних контактних пунктів (НКП), що забезпечує участь України у проєктах Рамкової програми ЄС з досліджень та інновацій "Горизонт 2020".

Основні завдання НКП:

- інформування суб'єктів наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності щодо програм Європейської Комісії у галузі досліджень та інновацій, а також щодо інших європейських програм, в тому числі щодо поточних та наступних конкурсів, умов участі, а також можливостей та умов подачі пропозицій;
- підвищення обізнаності громадськості з цілями Європейської спільноти щодо активізації участі у "Горизонт 2020" малих та середніх підприємств, а також жінок та молоді;
- надання консультативної допомоги щодо пошуку партнерів, вибору варіантів фінансування, організації належного управління, правових та фінансових аспектів, митних процедур тощо у поточних проєктах, що реалізуються за участю українських учасників;
- організація навчальних семінарів для цільових груп (наукових установ, навчальних закладів, МСП, професійних та промислових організацій, жінок із сфери науки тощо), або ж за спеціальними темами стосовно актуальних питань "Горизонт 2020" з питань їхньої компетенції.

Національна академія наук України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nas.gov.ua/UA/InternationalCo/EuropeanIntegration/Pages/horizon2020.aspx>.

НАН України – національний координатор НКП, об'єднаний дослідницький центр. Керування мережею НКП здійснюється у тісній взаємодії з МОН України.

Національні контактні пункти програми "Горизонт 2020" відкриті при наступних вишах України:

Київський національний університет імені Тараса Шевченка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nkp.univ.kiev.ua/index.php?page=main>.

Тематичні напрями: Дії Марії Склодовської-Кюрі, спрямованої на підтримку можливості для розвитку кар'єри в академічних та неакадемічних секторах з метою залучення і підтримки перспективних дослідників в Європі; Майбутні і нові технології.

Донецький національний університет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.donnu.edu.ua/uk-ua/International%20Activity/Evropaiski-programy-ta-proekty/Pages/Horizon-2020.aspx>.

Тематичні напрями: Дії Марії Склодовської-Кюрі для розвитку навичок, навчання та кар'єри; Клімат та ефективність використання ресурсів, включаючи сировинні матеріали.

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://inno.nung.edu.ua/uk/ncp>.

Тематичний напрям: Безпечна, чиста та ефективна енергетика.

Національний аерокосмічний університет імені М. Є. Жуковського "ХАІ" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ncp.khai.edu>.

Тематичний напрям: Розумний, екологічно чистий, інтегрований транспорт.

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ncp2020.npu.edu.ua/index.php>.

Тематичний напрям: Клімат та ефективність використання ресурсів, включаючи сировинні матеріали.

Національний технічний університет "Київський політехнічний інститут" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ncp.kpi.ua/uk>.

Тематичні напрями: Інформаційні та комунікаційні технології; Клімат та ефективність використання ресурсів, включаючи сировинні матеріали.

Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://web.kpi.kharkov.ua/horizon2020/uk>.

Тематичні напрями: Нанотехнології, сучасні матеріали і передові технології виробництва та переробки; Безпечна, чиста і ефективна енергетика; Інформаційні та комунікаційні технології.

Горизонт-2020. Національний контактний пункт Рамкової програми Європейського Союзу з досліджень та інновацій : конкурси, прогр. / Нац. техн. ун-т "Харків. політехн ін-т". – Харків, 2015. – 54 с.

Національний транспортний університет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ntu.kar.net>.

Тематичний напрям: Розумний, екологічно чистий, інтегрований транспорт.

Національний університет "Києво-Могилянська академія" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukma.edu.ua>.

Тематичні напрями: Безпечні суспільства – захист свободи та безпеки Європи та її громадян; Європа у світі, що змінюється – інклюзивні, інноваційні та розумні суспільства.

Національний університет "Львівська політехніка" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://horizon2020.lpnu.ua>.

Дії Марії Склодовської-Кюрі – один із тематичних напрямів пріоритету "Передова наука", спрямований на підтримку навчання, мобільності та розвитку кар'єри науковців, як з країн ЄС, так і інших країн світу.

Одеський національний університет імені І. І. Мечнікова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://horizon.onu.edu.ua>.

Тематичні напрями: Дії Марії Склодовської-Кюрі для розвитку навичок, навчання та кар'єри; Харчова безпека, сталє сільське господарство, морські дослідження та біоекономіка; Клімат та ефективність використання ресурсів, включаючи сировинні матеріали.

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://2020.pntu.edu.ua/faq>.

Тематичний напрям: Безпечна, чиста та ефективна енергетика.

Прикарпатський Національний університет імені Василя Стефаника [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ncp.pu.if.ua/index.php>.

Тематичний напрям: Нанотехнології, сучасні матеріали та передові промислові виробництва.

Ужгородський національний університет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ncp-uzhnu.net.ua>.

Тематичні напрями: Харчова безпека, сталє сільське господарство, морські дослідження та біоекономіки; Здоров'я, демографічні зміни та добробут.